

Oplegnotitie Jaarstukken 2016

Inleiding

In het Convenant 2014 Regio Groningen-Assen is vastgelegd dat de Stuurgroep jaarlijks een begroting en jaarrekening opstellen. Deze zijn op 11 maart 2016 door de Stuurgroep vastgesteld. Na vaststelling worden ze via de Colleges ter kennis aan raden en Staten gebracht. Om de financiële stukken in de regionale context te plaatsen is dit jaar wederom een algemene inleiding opgesteld. De verzending jaarstukken 2016 bestaat uit:

- Algemene inleiding;
- Oplegnotitie Jaarstukken 2016;
- Jaarrekening 2015;
- Conceptbegroting 2017, inclusief begrotingswijzigingen 2016;
- Uitvoeringsprogramma 2016 (*vastgesteld december 2015*).

Deze stukken worden digitaal en in drievoud aan de deelnemende colleges gestuurd. Reacties kunnen vóór 8 juni 2016 bij het Regiobureau worden ingediend. De Stuurgroep betreft deze bij haar oordeel. Definitieve vaststelling van de stukken staat geagendeerd voor de vergadering 10 juni 2016.

Jaarrekening 2015

In deze jaarrekening 2015 presenteert de Stuurgroep Regio Groningen-Assen de financiële ontwikkelingen van het afgelopen jaar en geeft inzicht in het inkomsten- en uitgavenpatroon van 2015. Bij het opstellen van de afrekening is het Convenant Regio Groningen-Assen 2014 als leidraad gehanteerd. De exploitatie laat over bijna de gehele linie een lichte tot matige onderschrijding van de begrote kosten zien. Voor een belangrijk deel wordt dit veroorzaakt doordat deelnemers de projectbijdrage niet of niet tijdig declareren bij het Regiofonds. Deze verplichtingen schuiven automatisch door naar 2016. Om meer inzicht te krijgen in de voortgang van de projecten en om scherper te kunnen sturen op het verloop van het Fonds, zal de uitvoering van de projecten frequenter worden gemonitord en periodiek aan de Stuurgroep gerapporteerd.

Per 31-12-2015 sluit het saldo Regiofonds op circa €16,5 miljoen. Doordat projecten later worden uitgevoerd, opgeleverd dan gepland en geplande bijdragen niet zijn opgevraagd is het saldo hoger dan 31-12-2014. Conform afspraak heeft de gemeente Groningen inzake de Regiotram een eerste terugbetaling van € 6,0 miljoen voldaan.

Jaarlijks toetst de accountant de jaarrekening op getrouwheid en rechtmatigheid. Aangaande beide onderdelen heeft de accountant een positief oordeel gevormd.

De Jaarrekening 2015 is het uitgangspunt voor de gewijzigde begroting 2016 en de concept begroting 2017.

Gewijzigde begroting 2016

De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 2016 zijn:

- Het saldo van het Regiofonds is per 1 januari 2016 hoger als gevolg van de niet geclaimde bijdragen in 2015.
- De niet gerealiseerde inkomsten uit 2015 in het kader van de Rijksbijdrage Beter Benutten zijn doorgeschoven naar 2016.
- Voor de uitvoeringsinstrumenten geldt dat projecten hun termijnbijdrage niet (of niet tijdig) declareren, deze bijdrage wordt doorgeschoven naar het volgende jaar.
- Voor de uitwerking van de aanbevelingen uit het woningbehoefteonderzoek is een budget van €80.000,- begroot.
- In het reorganisatieplan Regiobureau is ervan uitgegaan dat de formatie zou worden teruggebracht van 12,3 fte in 2014 naar 7,8 fte in 2015. Om dit te realiseren is een reserve frictiekosten voor een periode van 2 jaar opgenomen. De reorganisatie is later van start gegaan en daarmee later afgerond dan gepland (halverwege 2015). Daarom stelt het Dagelijks Bestuur (20 januari j.l.) voor om de huidige reserve voor de komende jaren aan te houden. Periodiek zal worden nagegaan óf, en zo ja, in hoeverre de reserve moet worden bijgesteld. De ontwikkeling van deze reserve is in onderstaand tabel weergegeven. In najaar 2016 zal het Regiobureau een evaluatie van het takenpakket en de bezetting voorleggen aan het Dagelijks Bestuur.

Bestemmingsreserve Frictiekosten per 1 september 2014	€ 624.000
Besteding 2014	€ 78.890
Besteding 2015	<u>€ 80.240</u>
Reserve per 31-12-2015	€ 464.870
Vrijval 2016	<u>€ 64.507</u>
Reserve ogv de huidige situatie	€ 400.362

Conceptbegroting 2017

In de geactualiseerde Regiovisie staan de drie speerpunten waarop de regionale samenwerking zich de komende jaren richt:

1. Het economisch kerngebied verder ontwikkelen, – waarbij de focus ligt op het verbeteren van het ondernemers- en vestigingsklimaat, het realiseren van bedrijfsontwikkeling en vestiging en het verbinden met andere regio's.
2. De interne samenhang tussen steden en regio versterken – waarbij de focus ligt op het bereikbaar houden van economische toplocaties, het versterken van de HOV-structuur, het beter benutten van de bestaande infrastructuur en het monitoren van de mobiliteitsontwikkeling.
3. De kwaliteit van stad en land behouden en versterken – waarbij de focus ligt op regionale projecten ter behoud en ontwikkeling van de parels in de regio (Natura2000, Nationaal Landschap

en landgoederen) en regionale projecten ter versterking van de gebiedskwaliteiten met meerwaarde voor woon-en werkmilieus en recreatie/toerisme.

De speerpunten zijn zo omschreven dat zij ruimte bieden voor nieuwe ontwikkelingen, veranderende omstandigheden en bijsturen in de toekomst. De speerpunten omvatten daarmee ook acties die de regio niet zelf oppakt maar dat van anderen (deelnemers en/of stakeholders) verwacht: "RGA agendeert". Afhankelijk van het onderwerp kan RGA hierbij een coördinerende of stimulerende rol spelen.

Omdat de regio tegelijkertijd focust op het behalen van resultaten zijn er uitvoeringsinstrumenten vastgesteld, als hulpmiddel om de doelen te bereiken en om aan te geven wat de regio zelf oppakt: "RGA doet". Op dit moment zijn de volgende uitvoeringsinstrumenten vastgesteld:

- A. Economisch Platform
- B. Programma Bereikbaarheid
- C. Regionale en Innovatieve projecten
- D. Monitoring.
- E. Overige instrumenten

Financieel kader

Onderdeel van de begroting 2017 is het Financieel Kader 2017-2020. Deze geeft op hoofdlijnen weer welke kosten de regio verwacht tot en met 2020, hoe deze worden gedekt en welk deel van de begrote kosten als verplicht kunnen worden beschouwd. Juni 2014 is een tekort van € 1,1 miljoen geconstateerd. De Stuurgroep heeft toen besloten dit tekort uit de verwachte vrijval van projectbijdragen te dekken. Daarbij heeft de Stuurgroep het volgende opgemerkt, het tekort:

- A. expliciet inzichtelijk te maken;
- B. permanent te monitoren;
- C. binnen vier jaren in te lopen.

September 2015 is aan de Stuurgroep gerapporteerd dat het tekort is ingelopen tot € 0,5 mln. Sinds juni 2014 is een vrijval van € 1,6 miljoen gerealiseerd als gevolg van projectafrekeningen. Daarnaast heeft de Stuurgroep besloten tot enkele extra lasten van totaal circa € 1,0 miljoen (onder meer reservering frictiekosten € 624.000, opdracht regioadviseur ruimtelijke kwaliteit € 100.000, afwikkeling Landsbanki € 80.000, wonen € 130.000). Deze extra lasten zijn afgewenteld op het tekort.

Correcties verplichting in samenhang met begroting 2017

Het Regiobureau heeft de afgelopen twee jaar extra inzet gepleegd op het professionaliseren van de financiële administratie en is meer gaan sturen op verplichtingen. Daarnaast is de controle op de financiële programma- en projectadministratie geïntensiveerd. Hierbij is begin 2016 geconstateerd dat in het verleden enkele verplichtingen zijn vrijgevallen, waar nog wel een betalingsverplichting voor gold. Enerzijds gaat het om toegekende bijdrage die niet zijn opgevraagd door de projectbegunstigde.

Anderzijds heeft het betrekking op enkele (sterk) vertraagde projecten, waarvan de verplichting administratief niet is doorgeschoven. Per februari 2016 is met het opstellen van de begroting 2017 het tekort in het financieel kader hiermee opgelopen tot € 1,9 miljoen. Het tekort is opgebouwd uit een correctie van de verplichtingen (€ 2,0 miljoen: €1,3 miljoen Bereikbaarheid en € 0,7 miljoen Regiopark) en vrijval € 0,6 miljoen in de periode september 2015 - jan 2016. Huidige tekort is circa 2,2% van de begrote kosten voor de jaren 2016 tot en met 2020.

Ontwikkeling financieel kader	stand	toename	afname
juni 2014	- € 1.1 mln		
begrotingswijzigingen		€ 1.0 mln	
vrijval			€ 1.6 mln
september 2015	- € 0.5 mln		
correctie op de verplichtingen		€ 2.0 mln	
vrijval			€ 0.6 mln
februari 2016	- € 1.9 mln		

Perspectief

Er zijn twee manieren om het tekort in te lopen, waarbij in lijn met het Stuurgroep besluit van juni 2014 de ontwikkeling van het tekort continue wordt gemonitord en periodiek aan de Stuurgroep gerapporteerd. Uitgangspunt is dat het tekort binnen 4 jaar moet zijn ingelopen.

1. Op grond van de verwachtingen ten aanzien projectafrekeningen lijkt het op dit moment aannemelijk dat er voldoende tijd is om het tekort de komende jaren in te lopen. In de afgelopen anderhalf jaar is circa € 2, 2 miljoen vrijgevallen.
2. In principe zijn alle middelen in het Regiofonds geormerkt. Het financieel kader laat zien dat het niet verplichte deel circa € 11,0 miljoen. bedraagt. Dit betreft met name de uitvoeringsmiddelen voor Regionale innovatieve projecten en in beperkte mate de middelen voor het onderdeel economie. Indien de vrijval minder voorspoedig - niet binnen vier jaar- wordt ingelopen dan verwacht, dan kan de Stuurgroep besluiten deze geormerkte middelen in te zetten om het tekort in te lopen. Dit betekent wel dat in het toewijzen van bijdragen ten behoeve van Regionale innovatieve projecten hiermee rekening moet worden gehouden.

Naast de periodieke rapportage over de ontwikkeling van het tekort, zal bij de begrotingsbehandeling in 2017 over bovenstaande expliciet een keuze aan de Stuurgroep voorgelegd aan de hand van de dan actuele stand van zaken.

Aanscherping

Om meer inzicht in de voortgang van de projecten te verkrijgen en om beter te kunnen sturen wordt gestart met het scherper monitoren van de uitvoeringsprojecten. Vooralsnog wordt ervan uitgegaan dat de huidige programma's en projecten in 2020 zijn voltooid. Gezien de recente ervaringen is het

raadzaam om de afspraken voor de periode tot en met 2020 scherper te gaan bewaken. Een beter zicht op het verloop van de projecten vergroot immers de beheersbaarheid en de voorspelbaarheid van het financiële verloop van het Regiofonds. Periodiek wordt deze sturingsinformatie aan de Stuurgroep gerapporteerd.

Voorgesteld wordt dat het Regiobureau in overleg met de projectdirectie dit verder uitwerkt en een eerste rapportage hierover uitbrengt aan de Stuurgroep in juni 2016.